

# ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BACS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZEK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

A hajlat utzával szemközti Falezona-féle ház,  
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlem-  
nyek intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:

DR. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 ft. — Félévre 4 ft. — Negyedévre 2 ft.  
Népszerűtlennek egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyedévre 1,50  
Egyes szám ára 10 kr.

## A t e m e t é s .

Ma temetik Kossuth Lajost . . .

Sajgó, néma fájdalommal, ünnepélyes, komoly gyászban egy nemzet kíséri utolsó útjára a nagy halottat.

Keblünk nagy keservében egyek vagyunk mindannyian. Nincsen magyar szív, mely meg nem rendült volna annak a végtelen, mély fájdalomnak a hatása alatt, mely Kossuth Lajos halála hírére az egész országon átnyilallott, kunyhót és palotát egyaránt sötét gyászba borítván. Társadalmi korlátok, rangkülönbségek, felekezeti és pártellentétek leomlanak a nemzeti gyász tengerének árjai előtt és mindannyian, akik magyarul érezünk, ma egymás keblére borulva zokogunk a szent aggastyán koporsója fölött.

A hivatalos Magyarország elmarad ugyan, de a nemzet, az egész magyar nemzet ott áll megvaltojának ravatala körül és részt vesz a szomorú gyászkíséretben, amelynél impozánsabbat és meghatóbbat Magyarország még nem látott.

Ma temetik Kossuth Lajost . . . .

Tompa harangzugás között, a nép ezreinek ünnepélyes gyászkíséretével, a koszorúk özönével borítva halad a koporsó a temető felé, hol örök nyugalomra tér a drága halott, aki egész életében nem szűnt meg hazája és nemzeté javára munkálni.

A nagy hontalan visszatért hazájába, melyet élve viszontlátnia szent fogadása tiltotta. Drága hamvai egyesülnek avval az imádott anyafölddel, amelyet ő tett szabaddá, s amelynek boldogságaért kihűlt szíve az utolsó pillanatig szeretettel dobogott.

Kossuth Lajos itthon van. Hálátlan nemzeté kiközösítette életében polgari sorából s csak a halál adta vissza ismét nekünk.

Most már a miénknek vallhatjuk egészen. A miénk nemcsak dicsőült holtteste, amelyre egy nemzet ontja hulló részvétkönyűit, nemcsak a föléje domborodó sírhalom, mely örök időkre zarándokló helye lesz a hazafiúi kegyeletnek, hanem a miénk nagy szelleme, a miénk dicső eszméi, a szabadságnak, a nemzeti függetlenségnek, a testvériségnek és jogegyenlőségnek magasztos ideái, amelyekért ő küzdött, lelkesedéssel, önfeláldozással és szenvedett — mindhalálig.

Eszméi halhatatlanok, emléke örökéletű.

Az ő nagy alakja immár a történelemé. De ez nem azt jelenti, hogy csak a múlté.

Kossuth óriási alakja messze kimagaslik saját korának eseményei körül. Élete, melyet a Gondviselés kegyelme az emberkor szélső határáig terjesztett, maga csaknem egy század; de alkotásai még sok századokig fennmaradnak, eszméi a jövőendő nemzedékek előtt is vezérlő csillagul tündökölnék.

Kossuth Lajos örök példája marad a honfiai erényeknek. Önzetlen, lángoló honszeretem, csodás elme-tehetség, törhetetlen szilárd jellem, páratlan akaraterő, nemesen érző nagy szív egyesültek e nagy történelmi alakban, akihez fogható alig mutathat fel a historia. Ő küzdötte ki hazánk szabadságát és az ország függetlenségéből anyai, amennyi ma megvan, neki köszönhető. Ő tette modern államná Magyarországot, ő szabadította fel az ország lakosságát méltatlan szolgaságából, ő hozta be közigazgatásunkba a jogegyenlőséget, ő küzdött fegyverrel és eszméivel a zsarnokság és a nemzeti elnyomatás ellen és ő szerzett világszerte hírt és becsületet a magyar névnek.

De hiszen tudjuk mindannyian, ki volt Kossuth Lajos. Életét ismeri, érdemeit csodálattal emlegeti, nagy alakját szeretettel veszi körül és emléket áldva áldja minden magyar.

Most, hogy az ország székes fővárosában sirba teszik a dicső aggastyánt, könnybe borult szemmel emlekezik meg rája az egész nemzet és fájdalmas gyásszal szívünkben imádkozunk érte mindannyian.

Legyen könnyű nyugalomása a hazai földben a nagy hontalannak!

Örködjék megdicsőült szelleme a haza sorsa fölött!

Mi pedig tartsuk meg nagy nevét kegyeletos emlékezetünkben és örökítsük át jövőendő nemzedékekre, mert Kossuth Lajos neve a hazaszeretetnek, a szabadságnak és egyenlőségnek szent jelszava marad mindörökké!



## Adakozás a Kossuth szoborra.

Bácsvármegye - az ország leggazdagabb megyeinek egyike a Kossuth — szoborra még eddig gyéren adakozott.

Legalább e lap nem képes kimutatni a megye valamely községéből beérkezett adományt.

Ujabbán a következő adományok folytak be:

Roheim Zsigmond . . . . . 5 fjt

Vujevich Lajos . . . . . 3 ..

Összeg . . . . . 8 fjt.

Ehhez adva a mult számunkban kimutatott 334 fjt összesen 342 fjt.

**A Zombor és Vidéke szerkesztősége.**

**Előfizetőinket kérjük, hogy április 1-ével kezdődő negyedre előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek.**

**A kiadóhivatal.**

## Különfélék.

— **Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága** a Kossuth-részvét tárgyában tartott rendkívüli közgyűlés lefolyásáról a kiküldötteket következő jegyzőkönyvi kivonatban értesítette: Zombor szabad kir. város törvényhatósági bizottságának 1894. évi márczius hó 24-én tartott rendkívüli közgyűléséből. 48. sz. Felvételét dr. Czvetkovits Péter és társai zombori lakosok városi bizottsági tagoknak a főispán úr Ömeltóságához f. évi márczius hó 22-én 450 sz. a. benyújtott kérvénye Kossuth Lajos elhalálozása alkalmából a gyász és kegyelet kifejezése végett rendkívüli közgyűlés összehívása iránt, úgy a dr. Molnár Gyula városi bizottsági tag által e tárgyban 3863. kig. 894. sz. a. beadott kiegészítő indítvány. Végzés. Zombor szab. kir. város közönsége a nemzet egyik legnagyobb fia, a magyar történelem egyik legdicsebb alakja, a szabadelvű nemzeti intézmények leglelkesebb útörője és

megteremtője, a város díszpolgára Kossuth Lajos irányában soha el nem muló hálás elismeréssel viseltetvén, a halála folytán beállott nemzeti gyászban egész odaadással részt vesz, legmélybb fájdalommal jegyzőkönyvileg kifejezést ad, az elhunyt családjához részvétiratot küntez, és elhatározza, hogy az esetben, ha a nagy halott hamvai haza szállíthatnak, magát a hamvak végnyugalomra tétele alkalmával küldöttségileg képviselietni fogja, korporsójára koszorút teszi, és az emelendő emlékszóhoz költségeihez — ha azok nemzeti adakozás útján fedeztetnek, — megfelelő jelemtékeny adománnyal hozzájárulni fog — Egyben az említett küldöttség tagjaivá Schla-getter Gyula polgármester úr vezetése alatt, Thury János tanácsnok úr, dr. Drakulits Pál, dr. Alföldy Árpád, Koczár Zsigmond, dr. Balogh Ernő, Ambrozovits Gyula, dr. Molnár Gyula, dr. Güner Samu és Hus véth isván bizottsági tag urak megválasztattak. — Miről ugyanők jegyzőkönyvi kivonat útján értesítetnek. — K. m. f. kivonat hitelel: Gyurisits főjegyző.

— **Zombor sz. kir. város képviselőtében** a mai nagy nemzeti temetés alkalmából 10 városi bizottsági tag van fenn Budapesten, kiket Schlagger Gyula polgármester az alábbi levélrel hívott meg: Tekintetes úr! Zombor szabad kir. város törvényhatósági bizottsága f. évi 48. sz. közgyűlési határozatával tekintetes uraságodat is megválasztotta azon küldöttség tagjává, mely Kossuth Lajos nagy hazánk fia temetésének f. évi április 1-én Budapesten leendő végnyugalomra helyezésénél Zombor szab. kir. város közönségét képvisel. — Felkértem tekintetességét, hogy a temetésnél leendő együttes megjelenés iránt megállapodás úgy a netalán szükséges kiosztandó jelvények átvétele vagy egyéb intézkedések közlése végett, engem f. hó 31-én (szombat) délután (5) ót órákor Budapesten a Nemzeti Szállóban (váci utca) levő lakáson, felkeremni sziveskedjék! — Teljes tisztelettel Schlagger ter polgármester. — A küldöttségnek a gyász alkalmából kifejtett tényszerűségről lapunk közelebbi számában fogunk beszámolni.

— **Bács Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága** f. hó 30-án pénteken rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyedüli tárgyat a Kossuth Lajos halála fölötti gyász nyilvánításának módjait képezte. Sándor Béla főispán, aki a közgyűlést egybehívta, itt is épen úgy mint a városi közgyűlésen, távollétével tündökölt; a közgyűlésen ennélfogva

Schmausz Endre alispán elnökölt, aki kegyeletesen szép szavakban emlékezett meg Kossuth Lajos halhatatlan érdemeiről. Indítványára egyhangúlag elhatározott, hogy a vármegye fájdalommal jegyzőkönyvileg ad kifejezést, részvételt a családdal irásban közli, a temetésen küldöttségileg részt vesz és Kossuth szobrára gyűjtést indít. A küldöttség tagjai Schmausz Endre alispán vagy Kozma László főjegyző vezetése alatt: Boromissza János, Diener János, dr. Grünbaum Pál, dr. Hadzsy János, Jankovits Aurel, Keszner István, dr. Kern Lajos, dr. Nagy Géza, dr. Nagy István, Pál Antal, Perry Károly, id. Pálazánovits József, Pukovits József, dr. Récsény Ede, Roheim Károly, Szabó Péter, Szarits Bertalan, Szendy Lajos, dr. Vaaly Emil és Vojnits Dávid vármegyei bizottsági tagok.

— **A megoldott „röbusz.”** Lapunk mult számában meg akartuk oldani egy a t. szomszédok „Bácska” által feladott „röbuszt” s közöltünk hasábosan egy fővárosi tudósítást mellé állítva a „Bácska”-ét — úgy hittük, mindenkit meggyőztünk arról, — hogy a kettő között lényeges eltérés nincs. De a t. szomszédok nincsen megbékélve a mi leleményességünkkel, mert ime utóbbi számában megoldja ő maga a saját röbuszát a „gyengébbek” kedvéért. S mi sül ki a „röbusz”-ból? Így szerény igényű föllentés, melyet az irigységnek szerelmes kaczerködése nemzett a mameluki szikkkebltséggel. Azt mondja, ez a szeretetreméltó föllentés, hogy „óriási” a különbség a fővárosi lapok referenciája s a Bácska tudósítása között, — mert meg Molnár Gyula hosszabb beszéd kíséretében előterjesztet indítványát fogadta el a város, hanem a kérvény beadása után az azt aláírók a polgármesterrel egyetemben a város gyász kifejezésének módzataiban állapodtak meg, — s ezen megállapodáshoz képest terjesztette elő a közgyűlésnek Schlagger a tanács javaslatát. Ezen j a v a s l e t t egyhangulag elfogadva — nem pedig az indítvány. Még a tények ilyen elferditése mellett is rajt veszt a t. szomszéd föllentésen, mert Molnár Gyula indítványa előbb adatot be, semmint a tanácskozás megtartatott, — annak pedig az lön az eredménye, hogy elejétől végig a beadott indítvány fogadtatott el igen csekély eltéréssel. De maga a polgármester szóval elő is adta a közgyűlés színe előtt, hogy Molnár Gyula indítványa az állandó választmány tárgyalása alapján képezte s a lapunk más helyén közölt „jegyzőkönyvi kivonatok”-ból is mindenki meggyőződést szerezhet erről. — De utóvégre mi

## TÁRCZA.

### A szellemi vallás ügyében.

Irta: SCHMITT JENŐ.

Nagyon téved a „Budapester Tagblatt” (febr. 4.), midőn a szellemi vallásról szólva, azt írja, hogy „ragou-t nyujtunk. Nincs átlátszóbb és mégis gazdagabb egyszerűség, mint a mi eszménk.

Eleinte azonban a naiv emberek külső hatalomnak látja ezt a végtelen hatalmat. Az ő öntudata kritikátlan. Ő még nem kérdezi: mikép foghatom fel a végtelen istenséget, valamint a materialista nem kérdezi: miképen foghatom fel én, a porzom, a velem szembeállított végtelen nagy természetet. A naiv ember tehát még részben materialista. A materializmustól való szabadulás a kultura haladása.

A theologia képhite és a materializmus tehát lényegileg ugyanazt az álláspontot foglalja el velünk szemben. Ők velünk szemben egyformán egy régi világ hátramaradt reakcionárius alakjai. A theologia képhite is csak képzőletli materializmus.

Amit a régi világ naiv módon kivetít, azt látjuk mi a mindent átkaroló eleven isteni öntudatban, mely bennünk ébred, a gondolatban és a mindent egyesítő szeretetben, mely nem semmis ánykép, hanem valódi életünk, a lények közösségében. Minden embernek külön testi szervezete, külön egyéni öntudata van, de épen ezen öntudat szellemi oldalánál fogva nem vagyunk magunkba zárt véges lények,

Mi egyáltalán végtelen, szellemi oldallal is bírunk. Mi egyaránt a nagy mindenség, a nagy őszegység, a lények közössége, az isteni lény öntudatra ébredése vagyunk. Mi egyetlen nagy életnek, egyetlen lényeknek kifolyásaként látjuk magunkat. Ez a szeretet, a legmagasztosabb erkölcsi öntudat, mint világnézet, mint a világ titkának megfejtése. Ez az eleven igazság maga. A szellemi haladás útja a naiv külsőségből a belsőségbe vezet, — ez a haladó belső öntudat processzusa. (Ein Process gesteigerter Verinnerlichung.)

Már hangsúlyoztuk: a nemtudást bevalani és aztán egy durva torzképet, mint a mi nézetünket odaállítani, a saját eltorzításait nekünk mint beteges fantáziákat tulajdonítani, — nem korrekt eljárás. Szembeszökő szöszszertit ferdités az az állítás, hogy mi csak a tan bivev tekintjük az istenség napjától kiinduló sugaraknak, holott a „bíráló” maga idézi, hogy ezt minden emberre nézve valljuk. (Goromba sajtóhíba volt, hogy egy helyen a szellemek „nagyjairól” van szó a szellemek napja helyett,) s homoiusis helyett homoiusiosról.

Nagyon tévedne a bíráló és vele a Fővárosi Lapok” (január 17.) epikuri vezérelk-írója (aki az uralkodó osztályok élvágya kedvéért a nép butaságát akarja fentartani), ha azt vélné, hogy a mi világnézetünk felfogása első sorban a tudományos kiképzéstől van föltételezve. Megérthet minket az egyszerű ember is, — erre jó példával szolgálunk alkalmmal. Felfogásunk első sorban kedélydiszpozíció kérdése. Aki előre is hajlandó más emberben, más lényben nem hozzá idegent, pusztán külsőleg tőle elválasztott lényt látni, hanem aki a szeretet eleven érzése által egyetlen nagy

életben érzi magát összeforrastva embertársaiival, sőt a mindenség minden lényével, annak könnyű oly negynek tudni szellemét, mint a világot, mert a mindent egyesítő lángoló szeretet tudata nem semmis ányék ő benne, hanem mindent egyesítő isteni élete maga. Mindekelőtt nem a nagy ész, de a nagy szív kell nekünk; ez aztán az igazán nagy gondolatok szülőanyja. Mindig az volt és ma is ez az. Az olyan ember számára aztán a felhívás ama szavai, melyek ezt kifejtik, nem lesznek üres, hangzatos frázisok, hanem az üdvözítő élet szavait fogja bennük üdvözölni, annak az életnek szavait, melyet saját kebelében ébredni jörel. És az ilyen embereket aztán valóban igazak mondhatjuk az emberiség élte-jének, a föld savának és a világ világosságának.

Ez a lángoló lelkesedés, melyet oly gyakran tapasztaltam, érthetetlen az oly emberek előtt, akik számára a szellemi tartalom titok, akikben az eszme, élete hiányzik. Azok csak a külső formát fogják látni, melynek megfelelő tartalma számukra nincs. Ez aztán nem lehet más számukra, mint bombasztikus, üres, túlténgő forma. Ezek az emberek, (lehetnek tin esetleg szaktudományukban megsentesodott tudósok), nem fogják eszen eszme kulturális jelentőségét mérlegelhetni; a megmérhetetlen belső gazdagságot, melyet nagy-szerű egyszerűségében rejt. Ők nem azt fogják látni benne, amit elveink egyik híve nekem ír: „Eine fast ungeahnte Herrlichkeit und Reichthum des Gegankens, — den Weltentstoss eines neuen Weltalters“. Ezen az erkölcsiileg elasztott emberek csak saját sivatárságnak fogják látni felhívásukat, könyveinkben. De helyesen mondja Lichtenberg: „Wenn



bánja édes ur a kebelét? — Hiszen ha megnyugtatta Önt s t. olvasdít valamely megörömtény neglása, cselekedjék lelke szerint. De egyet megkeskedjék tudomásul venni. E lap — melylyel véletlenül némi konnexionban áll azon egyén, a ki elég vakmerő volt a Kossuth-részvét tárgyában indítványt adni be, melyet az állandó választmány javaslatba tett s el is fogadtatott, — unepélyesen kijelenti, mikép ezen tényeért őt nem tartja semmiféle elismerésre méltónak, de más érdeműs férfiak megnyugtatóására, a „Bácska“ igazságszeretetének s fölalkotott nyugalmának lecsillapítására ezenen konstatálja, hogy ugy az indítvány, mint az azt támogató beszéd még csak nyomába se jár annak a nagy s nemes föllángolásnak, a melylyel országszerte minden magyar ember, — még a „Bácska“ is méltatta Kossuth apánk érdemét.

— **Népgyűlés Zomborban.** A fővárosi lapokból megtudtuk, hogy zomborban márczius 29-én népgyűlést tartatik, hogy a zombori szerb esperességi kerület is nyilatkozott az egyházpolitikában. S e nyilatkozat megtételére alkalmasnak találták a nemzet gyászbeszédét, midőn másutt a szerbek is csak a gyászban való mikénti részvételt föltűnt tanácskoztak. Mondják, hogy a népgyűlést megtartott, s láttunk és egy tömeget összeveződni a hitközség épületének udvarán, hol — mint állítják, — Kupuszárevits Lyulomir esperes dr. Vuits János, dr. Krónits István s Gragyanszky István szólaltak föl, hogy mit határozott a népgyűlés, — azt mondani se kell. Tudjuk a nélkül is, hogy a szerbek legnagyobb része Apponyi javaslatát fogadja el, mely álláspontot különben dr. Drakulits Pál védelmezett kitűnő sikerrel.

— **Lapunk mult számában.** Vád alá helyezték ügyvéd — czim alatt egy szabadkáró beküldött levelet közöltünk, a nélkül hogy a szokásos bevezető sorokat: „Szabadkáról írják lapunknak“ — elébe ígattunk volna, Ebből az a félreértés származott, hogy elsőben némelek zombori ügyvédet kerestek benne, mások — mint pld. a „Bácska“, nyilván éf körülölközési szándékkal olvasván arra gondolt, hogy mi is csak kiöllozzuk a hirt, a mi nem lett volna valami szegényes dolog, s meg is cselekedjék, annyiszor, a hányzor csak jól esik az olónknak. Különbben most már arról és értesülünk, hogy a hir czélzatos mystifikáció, melylyel dr. Dominus Simon óhajította gyanuba keverni dr. Drenner Józsefet, a ki nyilatkozik is e tárgyban.

— **A bajai szerb hitközség elhatározta,** hogy a mai nemzeti temetés alkalmából is-

tentiszteletet tart s egész nap harangoztatni fog. Nem esoda, hogy e hitközség ily hazafias érzületű, mitán derék papja dr. Drakulits Pál orsz. képviselő sógora.

— **Baja:** E hó 26-án Szankovics Simon a szerb hitközség helyettes elnöke és Dolinka János péntárnok indítványára összejűttek a hazafias szerbek Nedelykovic Velimir gör. kel, szerb plébános házával s ott határozatot hoztak a nemzeti gyászban való részvétel dolgában.

— **Szabadka** főbb utcai nagy gyász képét mutatják. Közszemlére vannak kiteve a törvénytörőknak, az ottani honleányoknak és az izraelita hitközség koszorui. Városszerte jó benyomást keltett, hogy Mamusich plébános plébániájára kitevte a gyászbölgöt és a temetés napján a harangokat meg fogja luszatni. A népkör és a függetlenség párt a Pest város szálló nagytermében nagyobbszabású gyászünnepélyt rendez. Szabadka város közönségének küldöttségét a vasárnap reggel három órákor induló különvonat viszi Budapestre. A temetés napján egy üzet se lesz nyitva, a színházban pedig nem lesz előadás.

— **Az újdéki függetlenség párt** Visontai Soma orsz. képviselő utján tétet koszorút Kossuth ravatálára. A pártot a temetésén egy öttuaga küldöttség fogja képviselni.

— **Uj-Verbászban,** mint nekünk írják, Kossuth Lajos halála az egész nagyközség német, valamint csekély számu magyar közönségét mély gyászba borította. A község házában, az ág. ev., az ev. ref. templom tornyain, az izr. iskolán, a takarékpénztár, az ipartestület, az olvasóegylet, a haladó kör és számos meganépülteken gyászbölgök vannak. A községi előjáróság rendkívüli képviselőtestületi ülést tartott, melyen a legnagyobb magyar elhalálózása miatt érzett fájdalomnak adott kifejezést. Felszólítást intézett a két protestáns felekezethez, hogy naponként harangszó által adják tudtára a hívőknek a nagy veszteséget. Az ág. ev. templomban gyásziatoni tisztelet fog tartatni, melyen a dalárda és az egyh. vegyes kar gyászenékek előadásával is részt vesz. Az egyesek lakásaiakon Kossuth képét gyászfátyollal vonták be s a még életben levő 1848—49-beli öregebb parasztemberek temetésére elmentek Budapestre.

— **Hymon.** Birnbaum Sándor vukovári kereskedő nyegyet váltott Flesch Regina kisasszonnyal, Flesch Ignác helybeli kereskedő leányával.

— **Halálózás.** Dr. Weisz Ignác szabadkai kórházi főorvos f. hó 25-én meghalt.

Hült tetemét f. hó 27-én kedden d. u. 1/3 órákor rendkívüli nagy részvét mellett kísérték ki örök nyughelyére az izr. sírkertbe. A halottas háznál a gyászbölgözést Lív Emánuel szegedi főrabbi mondta — magyar nyelven. A ravatalra helyeztet temördek koszorút küllön vitték a négyfogatós gyászkocsi előtt. A temetőben dr. Wilhelm Adolf orvos, kartársai nevében vett bucsut az elhunyttól. —

— **Pályázat utazási ösztöndíjra,** törekvő fiatal iparosok figyelmébe. A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter ur által tárgzája terhére adományozandó 300 frtos külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréséért folyamodhatnak a kamara kerületéből: Szeged, Hmvásárhely, Baja, Szabadka, Zombor, Újvidék, Bács-Bodrog-és Csongrád vármegyék, oly tanulmányaikat végezt fiatal törekvő és kellőleg képesített iparosok, kik 1894-ben tapasztalatok gyűjtés és képzettségük fejlesztése végett külföldi utat tenni készek. Fölborolandók és illetőleg igazolandók a folyamodásban a pályázó lakhelye, családi viszonyai, erkölcsi magvielete, tett tanulmányai eddigi foglalkozása és nyelvismerete, a szakma, melyet tanulmányozni szándékozik és a részletes utiterv, melynek keresztülvitelére a 300 frtos ösztöndíj elnyerése esetén vállalkozik. A pályázatok 1894. évi április hó 20-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához. Szegeden, 1894. évi márczius hó 27-én. A szegedi kereskedelmi és iparkamara: Kulinyi Zsigmond titkár, Gál Ferencz elnök.

— **Fizetlésképtelen malomvállalat.** Az újverbászi hengermalom-részvénytársaság — mint lapunknak jelentik — fizetlésképtelenné vált. A részvénytöke egészen elveszett, sőt egyes budapesti és bécsi bankok is körülbelül 50—60.000 forinttal vannak érdekelve, melyeknek azonban veszteségük nem lesz, mitűn a kezes mind igit jó. Az álló vagyon alig becslhető 35—40-ezer forintra, a lisztkészlettel együtt.

— **Szőkevény kereskedő.** A szabadkai törvénytörőkhöz csatlás és okirathamisítás czimén egész csomó feljelentés érkezett Athanaczkovics ottani borkereskedő ellen. A kereskedő két év előtt telepedett le Szabadkán, a hol elegáns megjelenésével, módorával csakhamar bizalmat tudott maga iránt terjeszteni. Néhány nap előtt aztán elűnt Athanaczkovics, egész sereg hitelezőt és néhány darab hamis váltót hagyva maga után. Néhány hitelezőjét teljesen tönkre tette; egy korszmárostól hátezer forintot tudott kicsalni. Athanaczkovicsot most közzük.

ein Buch und ein Kopf zusammenstösst und es klingt hohl, so liegt die Schuld nicht immer am Buche“.

It tehát az erkölcsi fölény kérdésével döl el végké a kérdés, vajjon ki bir itt fölényvel: a naturalista-e vagy mi; ki a haladás, a jövő képviselője: ő-e, vagy mi. Lásuk tehát a naturalista erkölcsi fölfogását.

„Ebben a természeti vallásban jutand majd érvényre a jövő korszakban a béke és józan higgadtság erkölcsvilága.“ Te már érett lény vagy, ki belárod, hogy ha vétkezel, magadnak ártasz, mert megsérted az egész társulatot, melynek részét képezed és elveszed jogodat az iránt, hogy más társulati tagok ellened ne vétkezzenek ép így: „önerdeked követeli tehát, hogy rosszat ne tegy“. „Hogya jót tessz, használjad magadnak, mert az egész társulatnak tessz jót, melynek része vagy és mert jogot nyersz arra, hogy mások is jól bánjanak veled, miként te bántál ő velük. Ez szerintem a mai emberhez méltó vallás, és szerintem a mai társadalomhoz méltó erkölcs, és szerintem a mai korhoz méltó igazság, mely bizonyára már sokak lelkeben derengett.“

Sajnos, hogy igen, mert a naturalizmus korszaka mindig a hanyatló vallás és a hanyatló erkölcs, a decadence korszaka, melyet ma élünk. De mi erre az „egyedül méltó erkölcs“re csak azt mondjuk, hogy ez az alacsony, piszkos, számító, kufárfarkodó „önerdeked“ elve, melynek semminemű erkölcsi értéke nincs. Csak az érdektelen tiszta részvétből kiinduló cselekvés, mely számító hátsó gondolat, kufárfarkodás nélkül tisztán a más javát akarja, sőt gyakran saját személyes érdekeinek feláldozásával akrja, bírhat erkölcsi értékkel. Ez a sárban fetregő „erkölcsi“ fölfogás mutatja a kulturális nívaut, melyen a naturalizmus egyáltalán áll. Ez rabszolgákhoz illő erkölcsi fölfogás, ez rabszolgákhoz méltó világnézet.

És ezzel úgy hisszük, hogy végeztünk a naturalistával. És ha vele a jövőben találkozunk, amennyiben megmarad azon a pályán, amelyen elindult, csakis az lehet a dolgunk, hogy újra helyreigazítsuk a félreértéseket és kimutassuk ignoeciáit. Sajnos, hogy a bíráló, küllömbben kétségtelen tehetségével, ilyen tévutakon jár.

Még más bírálókat is kellene érintenünk, mely a felhívás ellen irányult. Így a „Pesti Napló“-ban február 15-én megjelent tárcát, melyet a szellemi vallásról egy határozottan szónoki tehetséggel bíró egyéniség írt, akire valóban illik az, amit rólunk mondot Jász úr: „Jesztuita szónoknak beillenék“. Ő is, épen úgy, mint a „Budaposter Tagblatt“ cikkirója, egészen hamisan, a saját szövegünkkel és szervezetünk alapjaival ellenmondásban, azt állítja, hogy szektiát akarunk alapítani. Jesztógnéti akar továbbá a „Pesti Napló“ tárcáirója a háborgó öreg Neptunnal és az öreg Jupiterrel, a természet-istennel. Nagyon helyesen, mert a történelmi kereszténység nem más mint keresztény formákba öntött pogányság, elpogányosodott kereszténység. No de erről majd máskor, annál is inkább, mert a tárcáiró ígéri, hogy csak egy következő cikkben fog a dolog érdemére áttérni. Bevárjuk!

**Nyersselyem Bastruhákra**  
alkalmas kelméket öltönyönként 9 frt 50 krért és jobb fajtájuaakat is — valamint fekete, fehér és szines selymekelméket méterenként 45 król 11 frt 65 krig — sima, koczkaöntött, csizokott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000. küllönböző szín s árnyalatban) szállit; póstabér és vámentesen a privát-megrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selymgyára Zürichben Minták póstafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros belyeg ragasztandó.

— **A „Hazánk“** ma az egyedüli független, minden párt-és kormánybefolyástól távol álló magyar politikai lap, mely a vidék, a magyar gazdaközönség és a honoratiorok osztályának érdekeit képviseli. — Rövid három havi fenállása alatt a „Hazánk“ a magyar hivataldolomban pártatlan elterjedésre s az egész országban, — mint a magyar agrár érdekek hívatott képviselője, mint a vidék érdekeinek mindig igazságos, önérekes képviselője, — tekintélyre tett szert. — Egy minden ízében magyar, nem divatos jelzőkkel, hanem a nemzet igazi szükségleteit kielégítő politikát követ a „Hazánk“ minden terepen, küllönbbe elyűt helyezve gazdasági érdekeinkre, melyek máig teljesen elhanyagoltak. Nagy 18—24 oldalas számai, magukban foglalják az országgyűlés, a bel-és külpolitikai események, a színház, irodalom és művészet minden újdonságát, szakavatott tollból: közgazdasági része pedig a legddagabb ma

egész magyar sajtóban. Különösen súlyt helyez az egész világ piacairól közvetlenül beszerzett üzleti tudósításaira. — Ma a „házi ének” az a lap, melynek olvasását, a gazda, iparos és kereskedővilág feltétlenül szükségletének kell kijelentünk. A „házi ének” rendkívül gazdag tartalma dacára ocsó napilap. Előfizetési ára: egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. (Kiadóhivatala Budapest, Köztelek.)

— Szegedi szenatorium. Tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk ezennel a lapunk mai számában megjelent dr. Falta Marczél féle miniszterileg engedélyezett szem- és fülgyógyintézet — szenatoriumra. Ezen intézet az első és egyedüli magánintézet az országon — és szem és fülbetegek részére a legnagyobb kényelemmel és az újkor minden igényeinek megfelelően van berendezve. Prospektusok ingyen és bérmentve.

— E lap nyomdájában egy jó házból való fiú tanoncz felvétetik.

## Színház.

Több napi jótékony hatású színteletés után vasárnap, f. hó 25-én kezdődtek meg ismét a színelőadások s a nagyrészt újonnan szerződött tagok Gerő K. „Kis madaram” című 3 felvonásos népszínművében mutaták be magukat itt először. S már ez első fellépés után is konstátálhatjuk, hogy a társulat nemcsak számban, hanem erőben is meggyarapodott; s ha egyelőre tartózkodunk is kell a végleges ítéletalkotástól, a látottak és hallottak alapján némileg biztató reményeink vannak a közel jövőt illetőleg. — Gy. Mészáros Cornélia, — kit közönségünk már múlt évi szerepléséből ismer — kedves és rokonszenves primadonná, kinek szépen cseogó hangja jó iskoláról tesz tanúságot; kár hogy hangján a felső régiókban fátyolozottság vesz mindig erőt, melytől hiába iparkodik megszabadulni. Játéka diszert, mozdulatai nagyon is nyugodtak; pajzánosság és pezsgő elevenség, melyre oly gyakran volna szüksége — nem egyezik temperamentumával. — Asztalos Sándor — kit ma hallottunk itt először — erős bariton hanggal rendelkezik, melyet kis színházunkban okvetlenül mérsékelnie kell. — E hangban sok még az érdesség, melyet csak jó iskola képes megszüntetni; játéka különben eleven s a Sárközyénel mindenesetre jobban fog érvényesülni. Nagyfalussy Julia csinos színpadi alak s figyelemreméltó ambícióval és értelemmel előadott játéka általában jó hatást keltett. Érczközy K. tenorhangját még eddig nem érvényesíthette s úgy ő róla, mint Ferenczyről még nem nyilatkozhatunk. Gyarmaty G. ot eléggé ösmeri közönségünk; rutinirozott színész, kinek nagy szerepköre van s jól tudja azt betölteni. A karszemélyzet is felfrissült; bizony ideje is volt már. — A mi magát a bemutatódarabot illeti, úgy bizony az sem tesz tanúságot népszínmű rodalmauk fejlődéséről; mert ha főcselekménye eléggé érdekes is, szövege oly elnyújtott, egyes alakjai oly valószínűtlenek, sőt az életben föl nem találhatók, hogy a sok rossz oldal mellett jó tulajdonai is elenyésznek. Az előadás-eltérőkéntve a sugó hangos szereplésétől megfelelő volt s a régi működő tagok, különösen Benkő és Turner ez utóbbi virgoncz asztalosinast személyesítve dicséretet érdemelnek.

Hétfőn, márczius 26-án „Fehő Klári” Laczko Aranka újonnan szerződött tag föléptével. Laczko Viola Eva kicsiny, de nehéz szerepében — teljesen megfelelt azon várakozásának, melyet tavalyi m. ködés után mostani fölépéséhez fűtünk; szerződötése mindenesetre nyereség s befolyással lesz a drámai előadások színvonalának emelésére, különösen olyan partner mellett, mint Morvay, ki mint Ádám András személyesítője ma is kitűnő alakítást nyújtott, Gy. Mészáros C. kimerült a Fehő Klári nehéz és fárasztó szerepében; kimerültsége különösen az utolsó felvonásban volt észrevehető. — Asztalos, Fáyol Ferkót adta, de nem nagy sikerrel; hangja tülerős volt, kiejtése énekközben idegenszerű; a pisztolyt már hagyományos ügyetlenséggel durrantotta el. — Itj. Polgár

Csők Istók alakjában alkalmas szerepre akadt; a többi szereplők között Gyarmaty és Kis-honti jól játszottak, Kerekes — az esperes- bizonnyultak. — A sugó ismét zajosan múlt; minden mondatot kétszer kellett hallanunk. —

Kedden, márczius 27-én „A Vasgyáros” t. Ohnet György kedvelt színművét adták. — Laczko, mint Claire s Morvai a ezmszerop személyesítője — hatásosan játszottak, érvényre juttatva külön-külön rendkívüli egyéniségüket s magasban kiemelkedve színész társaik fölött. — Érczközy Octave szerepében nem tudott érvényesülni; kapkodásai, főlöszleges mozdulatai beszédközben nem voltak helyén valók. Ferenczy Prefont bárója sem volt sikerült alak; beszéde nem elég folyékony, föllépése nélkülözi azt az elegantiát, melyet hasonló asszonyok között élő emberekől különösen francia sehonaiaktól okvetlenül megkövetellettünk. — Nagyfalussy Julia még küzd a kezdet nehézségeivel, kevés még a színpadi routine-ja. Susanne-t különben bájosan ábrázolta s idővel nagyobb szerepekben is meg fogja állani helyét. — Az előadás vonatott volt; az utolsó jelenetben Laczko nagyon is korán jelent meg a párba; színhelyén. Közönség szép számmal töltötte meg a színházat. —

A riadalok mint erősebbekké, mind erőesebbekké váltak, a tömeg hullámzása mind izgatottabb alakot öltött, a futárok s küldönczök le-föl nyargalásztak.

Már-már hallatszott a kocsirobaj... Már-már kibontakozott a távolból a zárt fogat.

Az agg Kossuth kiszállott kocsijából.

A függetlenségi párti képviselők körül-fogták, gyöngöden megragadták karját, — segítettek neki a lépcsőzetben fölhaladni, miközben a nagy tömeg sorfalat képezett s minden kitélhető módon lóriát óhajította út.

Kossuth Lajos öles alakja kissé meggörnyedten, mély nyugalommal arcán, haladt előre, széttekintve ama táboron, mely körülle riadozott, harsogott, mennydörgött az őjen hangzatatásban.

S a mint az ember -áradatban előbbre haladt, látni lehetett az arcok hirteleni átváltozásait, az előbb még kíváncsi tekintetet az őszinte tisztelet s meghatottság kinyomata váltotta föl. A fölig mosolygó arcok hirtelen elkomolyodtak s éjlett kiáltottak önkénytelenül.

Ilyen lelkesedés, ha szívből fakad... Ilyen lelkesedést nem igen van alkalmunk tapasztalni.

Látjuk mindennap a csinált hangulat kitöréseit, ünnepi tisztelgések, főispán ünneplések képviselői tiltetések, választási ovatiok egész özöne lebeg zsemeink előtt.

Mind más, mind halavány utánzat, mind erőltetett fölbuzdulás szemben ezzel a megnyilatkozással, mely ezernyi szívben támadt egyszerre, önkénytelenül.

S Kossuth is 40 év óta nem hallván e hatalmas tűz zúgó lobogását, melyben meghatva az érzelme viharának eme kitörése felett, könyekbe tört ki, s térfűsságának egész akaratereje se volt képes viszatartani attól, hogy olykor-olykor ki ne törjön kebléből az elfojtott zokogás.

Mennyi bánat s mennyi öröm rejlett e zokogásban!...

Mily elégtétel a hontalanság annyit éveért, mily kárpótlás a magyar hangoknak nélkülözéséért, mily jutalom szemben azzal, hogy 40 év óta szegénynek s elhagyatottnak érezte magát idegen nép között, s mily megértése az otthon gyönyöreinek nyílvánult a lepergő könyecsekben, melyek barázdát ástak halavány arcán s megáztatták hószin szakállát.

Mi, kik magukkal vittük 850 utitársunkkal a magyar szót, magyar dalt, magyar enyelgést s tréfát, magyar szokásokat, s a kik egész uton mintegy Magyarországot alkotunk önmagunkban, mi is soha nem érezt örömmel üdvözültük egymást, ha itt-ott idegen nép közé vegyülve elszakadtunk, s majd visszontláttuk egymást.

(Folyt. köv.)

## CSARNOK.

### Kossuth Lajosról.

— Emlékezés turini utamból. —

Irta: Molnár Gyula.

(Folytatás.)

Ha látta volna a homlokzat két oldalán a magas tribüne-üket, melyek arra szolgáltak, hogy az együttes óriási csoport fönyképezés alkalmával mindenki találó posztit foglalhasson el.

Ha betekintett volna ebbe az óriási étterembe, a hol mind a 850 ember kényelmesen asztalhoz ülhetett s végig tekinthette az egész társaságot...

Persze minderről sejteltünk se volt, hanem a mint a beavatottak egynémelyike vitt magával, a mint a tolongás vezényelte a tömeget, a mint a sejtetem sugalla, lassan-lassan odaütöttünk-verődöttünk s néhány óra hosszat szállingolva a kijelölt hely felé, végre mindannyian odajutottunk, természetesen sokan az ebéd vége táján.

D. u. 2 óra tájban a nagy tömeg hullámzani, mozogni kezdett, mint a tó sima tükre, ha hirtelen szél fut rajta végig.

Futárok s küldönczök jelentkeztek, akik hírtul adták, hogy Kossuth Helfy vel együtt zárt kocsiában közeledik.

A kitörendő vihar előjei mutatkoztak. A tömeg összetorlódtott, majd szétoszlott, mint villám-terhes felhők az égbolton. A távolból hangos éjen-riadalok hangzottak, mint elhaló mennydörgések.

## Hirdetések.

### Makra György

színházi fodrász

úri és női paróka készítő.

A n. é. közönség becsés tudomására hozom, hogy elegánsan berendezett fodrász termemet április 3-án Kossuth (fő) utca Frey házában (szelött Tittl F. szabó üzlet) megnyitottam. Becses pártfogásába ajánlva magam maradok Zombor, 1894. április hó 1-én

kiváló tisztelettel  
Makra György,  
színházi fodrász.



## VILÁGHIRÚ

### „Les Dernières Cartouches és Lohengrin”

féle szivarkapapír

Braunstein freres gyarából Párisban

65 Boulevard Exelmans 65.

Braunstein freres cég csakis Gassicourtban (S és O.) Franciaországban létező saját papírgyárna készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei bir ipar diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárúsítására gyáriraktár helyisége

**Bécsben, I. Schottenring 25. sz a.**

Az általunk a „Les dernières Cartouches” rfele papírból készített valódi francia szivarkapapír valamint szivarkahüvely melynél minden papírtok a „Braunstein freres” céget viseli, Zombor környékén minden norinlgeri nagykereskedésben valamint minden magyar kir. dohánytözs benapható.

## Minden köhögés

valamint mindennemű chatarus megbetegedés a légesőben, gége buj, tüdőbaj, továbbá lélekzési nehézségek, szűkmellűség nyálkásság, számarhurut, gége csiklandás és kezdő tuber kulozis leggyorsabban eltávolíttatnak, a már évek óta jó hatásúnak elismert „Szent György tea” egy csomag ára 50 kr. és a hozzá artozó „Szent György porok” egy doboz ára 50 kr., a használati utasítással együtt. Pár napi használat után már is észlelhető ezen gyógyszer hatása. Két adagnál kevesebb nem küldetik szét lóstataszétküldésnél 20 krral több számíttatik. Megrendelhető csakis a „Szent Györgyhöz” czimzett gyógyszerterában Bécs, V/2 Vimmergeasse 33. Kéretik az összegnek póstatulvány útján való előzetes beküldése.

## A legujabb

## férfiaknak

akik ifjúkori vétkek (Onanié) vagy kicsapongó élet folytán, elvesztett vagy gyengült férfierő, magömlésekben, szenvednek. A legbiztosabb hatással van az Osztrák Magyarország és franciaországban szabadalmazott gyógy készülék, ( a zsebben nordható) önhasználatra a legbiztosabb sikerrel. Iratok előkelő és hírneves tanároktól. Ezekbe menő köszönő levele ajánlják használatát

Leírásokat 10 kros levélbélyegért ingyen küld, a feltaláló és specialista,

**Dr. Altmann Karoly**

BÉCS VII/1, Mariahilferstrasse 70.

## KLYTHIA

A BŐR  
ÁPOLÁSÁRA

Az arcbőr szépítése és  
FIRÓMITTÁSA

Legelőgásabb toillette bál és salompuder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl és k. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek e legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

**Taussig Gottlieb**

főraktár: BÉCS I. Wollzeile Nro 3.

Kapható: a legtöbb illatszert, drogna és gyógyszerterákban.

A mélyen tisztelt közönség szives udomására hozom ezennel, hogy az általam építettett

## Metropole szállodát

**B u d a p e s t, Kerepesi-út 58. sz.**

saját kezelésembe vettem át.

Ezen I. és II. rangú szálloda, a legújabb kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, és gyönyörű fekvése által Budapest legélénkebb helyén tünik ki, azonkívül központi fűtéssel, felvonó-gép (Lift), villamos világítás és fürdőekkel el van látva és kitűnő étteremmel és kávéházzal bir.

**Kiszolgálás és világítás nem számíttatik fel.**

Támaszkodva hosszú éveken át szerzett tapasztalataimra, főtörekvésem lesz minden tekintetben az utazó közönség megelégedését kiérdemelni és kérem az eddig irántam tanusított bizalommal ezen új vállalatomra átruházni

kitűnő tisztelettel

**PETANOVITS JÓZSEF**

szálloda-tulajdonos.



Egy doboz ára 1-20 elküldés utánvet vagy az összeg előleges beküldése után.

## Magyarország

teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályoknak, sem érdekköröknek szolgálatában.

A „Magyarország” önzetlenül csupán egy célt szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szeme előtt és ennek elérésére törekszik.

A „Magyarország” mindig és mindenkivel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértékét, a melytől soha semmi körülmény közt el nem tér.

A „Magyarország” szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására.

A „Magyarország”-ot reggel már az ország távolieső részeiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes eseményeket egy a fővárosból, mint a vidékről és a külföldről. Hozza a bel- és külföldi teljesen tiszteletdíjmentes jegyzéket és árfolyamokat. Naponként közöl tárczát, regényt és más érdekes közleményeket.

A ki a „Magyarország”-ot olvassa az az üzleti, társadalmi és politikai eseményekről sok helyen egy egész nappal előbb értesül, mint más lapokból.

A „Magyarország” már is 30.000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértékét, a melylyel magyar lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja.

### A „Magyarország” előfizetési ára:

Április hóra 1 fnt 20 kr. (április — június) negyedévre 3 fnt 50 kr,  
 Április — december hónapokra 10 fnt 50 kr.

Az előfizetési pénzek postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostély-  
 utca 2. küldendők.

Magyarország kiadóhivatala.

**Nem a kovácsnál kell szemet vásárolni! ezt mondja a régi példaszó.**

Ezt joggal mondhatom telepítvényemre, mert csakis egy ily nagy üzlet mint az enyém mely óriási árúkészleteket készpénzen vásárol képes kevés költség mellett, ami csakis a vevőnek van hasznára.

Elragadó szép szövetminták magán vásárlóknak, ingyen és bérmentve. Dus tartalmú mintakönyv amilyen még nem létezik szabóknak bérmentetlen.

### Öltözekeknek való kelmék

Peruvien és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek a cs. és kir. tisztviselői egyenruhákra, továbbá a rokkantak tűzoltók, egyenruhákra, kocsiahuzat, Loden-szövet, vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetek utazó plédok 4—14 fntig stb.

Dicsőreos, becstületes tartos tiszta gyapot szöveteket, melyek alig ütik meg a szabónak fizetett árat, ajánl.

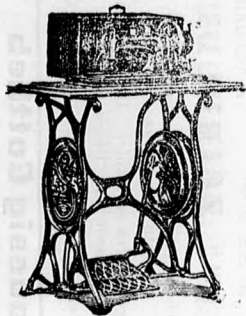
### Stikarofsky János,

BRÜNNBEN.

(das Manchester Österreichs.)

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben Szétküldés utánvét mellett.

Levelezés: Német, magyar, cseh, olasz, francia, lengyel és angol nyelven.



NAGY RAKTÁR mindenemű varrógépekből varrógépresek, géptűk szijjak stb.

### HÁZI SÜRGÖNYÖK

Telephonok és

villámhárítók berendezése.

Javitó műhelyekben — varrogép

javitások és electrotechnikai

munkák elfogadtatnak.

Szöllőkert-birtokosok és bortermelők figyelmébe!

### „Viktoria“

Szabadalmazott szőlő fecskendő egyszerű és felette czélszerű szerkezete miatt az összes szakértők elismerését kivívta.

### Figyelmeztetés!!!

Budapest fő- és székváros szőlő és gyümölcs gazdasági intézője permetező gépmről véleményyt adott:

119 szám

1894



A gépszerkezete elegendő erős vörös rézlepből készült belül czinezve úgy üres mint megtöltött állapotban könnyű és könnyen kezelhető. Permetező készüléke megfelleő nyomás mellett kitünően működik mindkét oldalra, nemkülönb a kétoldalú permetező készüléknek szabályozása is sikerültnek mondható. —

A fenti tulajdonságok alapján a gépet mindenkinek öszintén ajánlhatom.

Budapesten 1894 év. márczius 24-én

(P. H.) Deák Tamás s. k.

főv. g. intéző.

Videki megrendelések, jótállás mellett gyorsan és pontosan eszközöletnek.

**Zimmermann Em.**

ZOMBORBAN.



# Miniszterileg engedélyezett szem- és fülgógyintézet

Sanatorium

Szegeden Laudon-utca és Mars-tér sarkán.

Az intézet fekvő és bejáró betegek számára van berendezve kapcsolatban  
egy külön

Trachoma rendelő intézettel.

Folytonos orvosi felügyelet, gondos ápolás, ellátás és ételmezés. Utmutató (Prospectus) ingyen és bérmentve.  
Betegfelvételei egész napon át.

Intézeti igazgató orvos:

**Dr. FALTA MARCZEL.**

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

V-ik ÉVFOLYAM.

# A HÉT

V-ik ÉVFOLYAM.

POLITIKAI ÉS IRODALMI KÖZLÖNYRE.

Szerkeszti és kiadja: KISS JÓZSEF.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A magyar társadalom minden jelenségeivel foglalkozván A HÉT mindnehezebben tudott innen maradni azon a megyén, amely a társadalmi lapot a politikaitól elválasztja. Hogy tehát ezekről a korlátoktól is mentek legytünk, megtettük mindazokat az intézkedéseket, amelyekkel A HÉT a politizálásra is jogot vált. Ehhez képest A HÉT 1894. április havától fogva mint politikai és irodalmi közlöny fog megjelenni.

A HÉT ezáltal csak hű marad önmagához, mert eddig is hozzászólt minden aktuális kérdéshez s fogja ezt ezután is ugyanazzal a felfüggetlenséggel, mely távol áll minden elfogultságtól és fölülte áll minden pártszempontnak. A HÉT-ben beállt változás csak azt jelenti, hogy nagyobb gondnal és buzgalommal fogja szerkeszteni aktuális rovatait, melyeknek eddigi nagy kedvetségét és tekintélyét is köszönheti.

A HÉT megmarad ezután is első sorban szépirodalmi lapnak, melyet megszoktak irodalmi fórumnak tekinteti. Közül növelék, dramatizált apróságokat, verseket, kisebb regényeket.

A HÉT az egyetlen szépirodalmi hetilap, mely a péntek esti színházi premerek-ről még ugyanazon heten, ugyszóiván a napilapokkal egyidejűleg hoz nagyobb számban ismertetőket.

Munkatársai fényes koszorujából alig hiányzik egy nagy irodalmi név. Azok közül, a kik a „A HÉT”-be eddig irtak s részben állandó munkatársai, felemlítjük a következőket:

Abonyi Árpád, Ábrányi Emil, ifj. Ábrányi Kornél, Ágai Adolf, Ambrus Zoltán, Balogh Pál, Bársony István, Bede Jób, Bródy Sándor, Célió, Déczy Lajos, Endrődi Sándor, Gozdsu Elek, Herczeg Ferencz, Heltai Jenő, Hoek Janos, Ignotus, Incezőy László, Jaszai Mari, Jókai Mór, Justh Zsigmond, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Kohn Dávid, Makai Emil, Malonyai Dezső, Mikszáth Kálmán, Mezei Ernő, Munkácsy Kálmán, Murai Károly, Palágyi Lajos, Pollák Illés, Prém József, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Szabó Endre, Szabóné Nogáll Janka, Szalay Fruzina, Szemeré Attila, Szomaházy István, Sztrai Dénes, Silberstein Adolf, Tábori Róbert, Tóth Béla, Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Vészi József, Zempléni Árpád stb. stb.

A HÉT külső kiállítása összes lapjainak közt a legfényűzőbb. Minden számának borítékán egy fényes kivitelű nagy arcképet közöl: kitünőségeket, de legfőképp érdekes alakokat a politika, művészet, irodalom és a szalon köréből, azok arcképeit, akiket a lefolyt hét eseményeinek árja, habár csak ideiglenesen is, felszínre vetett.

A HÉT számai bekötve évenként két vastkos kötetet tesznek ki és nagyon is érdemesek a megőrzésre. Az első nyolcz kötet, melyből teljes példányok — bár igen csekély számban — még kaphatók, valóságos tárháza az érdekét soha sem veszítő becses olvasmányoknak.

A Hét előfizetési feltételei: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Mutalványszámokat ingyen és bérmentve küld.

A HÉT kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körút 6. szám.

## Máriaczei Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és állandóan ismeretes házi és népszerű.  
A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégőség, bűzös lehellet, fellujtság, savanyú felbőflégés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, várgaság, undor és hányás, gyomorörccs, székülés.  
Hatásos gyógyszernek bizonyult följárandó, a mennyiben ez a gyomortól származó, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májja és hámorholdoknál.

Emellett bajoknál a **Máriaczei gyomor-cseppek** árok óta kitűnőnek bizonyultak, a mit ezal meg azaz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forráktár:

**Török József** gyógyszerész

Budapest, Király utca 12 sz.

A vásárlást és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csempéket tessék elfogadni, melyeknek borítékára köld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (O. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságot bizonyítom”

A **Máriaczei gyomor-cseppek** valódiságát

Zombori: Gálle E. gyógyszer. Apatin: Rátay Th. gyógyszer. Petrv. sz. Balogh. gyógyszer Szt-Tamásán: Barakovits L. gyógyszerésznél

**COGNAC**  
**Czuba-Durozier & Co.**  
francia cognacgyár  
**PROMONTOR.**  
Vezérlőgynökség  
**Ruda és Blochmann Budapest.**

Csak akkor valódi ha a háromszögű palack az itt levő szaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

utánzatok törvénytleg üldözöttek.



Zomborban : Weidinger Zs. és S. valamint Mayer és Thum kereskedő uraknál.

## Eddig fölülmulthatatlan !

Maager Vilmos féle valódi, tisztító



### MÁJOLAJ

Törvényileg védett felszerelés  
MAAGER VILMOS FŐL  
Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetősége nélfogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindame eseteknél melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítést, a test súlyának gyarapodását a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni — Egy üveg ára 1 forint és kaphat. a gyári raktárban Bécsben. III/3, ker-Heumarkt 3. valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Főraktár és főelárusítás az osztrág-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,  
III/3., Heumarkt 3.

# Nehéz kór

Százakra menő elismerő és köszönőlevél.

Biztos eredmény ! Alapos gyógyulás a legrégibb és legnehezebb esetekben az én hírneves „Epileptikumom” által.

Szétküldések utánvétel, vagy 20 márkának előleges beklüldése mellett történnik.

**J. Eiger, specialista**  
BERLIN, DANZIGERSTRASSE 19.



Ezen labdacscok minden tekintetben hasonló praeparatumok elé helyezendők, mert mindennemű káros alkatrészekről mentek, a legnagyobb eredménnyel használik hasbetegségeknél, mert vérisztító hatásu és mincs gyógyszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlannal

## hasrekedést

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrását eltávolítja Czukorzottság miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacscoknak Pitha tanár, udvari tanácsos igen hízélgő bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacscsal, 15 kr. egy tekeres ára 8 doboznak, 120 labdacscsal, 1 frt.

Figyelmeztetés

Utánzatoktól óvakodjanak kérjenek kizárólag Neusten-féle Erzsébet labdacscot. csak akkor valódi ha minden dobozon törvényesen bejegyzett védjegyünk piros nyomással „SZENT LEOPOLD” Bécs a Planka és Spiegelgasse sarkán van ellátva.



Főraktár: Bécs NEUSTEIN FR. gyógyszer-tára „a szt. Lipóthoz” a Planken és Spiegelgasse sarkán.